Betænkning
over forslag til lov om radiospredning.

(Afgivet af udvalget den 26. maj 1959).

Udvalget har afholdt 6 møder og haft samråd med undervisningsministeren, der var ledsaget af radiorådets formand, direktør Peder Nørgaard, generaldirektør F. E. Jensen, statsradiofonien, afdelingschef Hans Sølvhøj, statsradiofonien, samt afdelingsingeniør Børge Nielsen, post- og telegrafvæsenet. Endvidere har udvalget fra undervisningsministeren modtaget skriftlige besvarelser af en række spørgsmål vedrørende radiorådets sammensætning, mulighederne for afholdelse af et radiorådsvalg i forbindelse med kommunevalgene, radiorådets virksomhed og kompetence, mulighederne for at åbne adgang for lokale sendere, reklame i radio og fjernsyn, problemet statsradiofoni kontra kommercielle radio- og fjernsynsstationer, antallet af lyttere og fjernseere, medlemstallet i lytter- og fjernseerorganisationerne samt tekniske oplysninger vedrørende FM-sendernettet.

Fra Repræsentantskabet for Danske Lytteres og Fjernseeres Fællesforbund, Statsradiofoniens Personaleforening, Danske Journalisters Fællesrepræsentation samt fra enkeltpersoner er modtaget henvendelser, der er indgået i udvalgets overvejelser.

Udvalget har drøftet, om Danmarks radio i videre udstrækning, end det hidtil har været muligt, kan betjene de danske lyttere med udsendelser af alsidig, kulturel og oplysende art, og finder, at der med udbygningen af FM-sendernettet åbnes mulighed for at etablere regionale udsendelser. Under udvalgsarbejdet er det oplyst, at man i radioen arbejder med en udbygning af FM-nettet med henblik på anvendelse af regionale udsendelser. Udvalget lægger vægt på, at sådanne udsendelser iværksættes, så problemer, der måske ikke har landsomfattende interesse, men dog har stor lokal betydning, også kan indgå i Danmarks radios udsendelser.

Udvalget har endvidere behandlet spørgsmålet om reklame i radio og fjernsyn, men finder ingen anledning til at foreslå ændringer i de bestående regler, hvorefter reklame i Danmarks radio er forbudt. Udvalget gør i denne forbindelse opmærksom på, at spørgsmålet om reklame i fjernsyn kan ventes optaget til debat på Nordisk Råds næste session med henblik på at opfordre de nordiske landes regeringer til at udrede alle i forbindelse hermed stående forhold med henblik på en fællesnordisk stillingtagen.

Under udvalgsforhandlingerne har man også drøftet, hvor mange kandidater en i henhold til § 4, stk. 3 og 4, anerkendt lytter- eller fjernseerorganisation eller en sammenslutning af sådanne kan indstille til folketingets valg af 10 radiorådsmedlemmer. Udvalget finder, at en indstillingsberettiget organisation eller sammenslutning må kunne indstille *indtil* 10 kandidater.

Udvalget understreger, at folketinget er frit stillet i sit valg og kan udpege radiorådsmedlemmer uden for kredsen af indstillede personer.

Udvalget har endvidere drøftet, om medlemmer af folketinget kan vælges blandt de 10 radiorådsmedlemmer, som folketinget udpeger.

Et *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) er af den opfattelse, at de politiske partiers repræsentation i radiorådet normalt vil være tilgodeset gennem

bestemmelsen i § 4, stk. 2, d, hvorefter de i finansudvalget repræsenterede partier hver udpeger 1 medlem, og at ovennævnte 10 radiorådsmedlemmer, der repræsenterer lyttere og fjernseere, bør udpeges blandt personer, der repræsenterer de forskellige synspunkter i befolkningen med hensyn til radioens og fjernsynets virksomhed.

Et *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) stiller med hensyn til dette spørgsmål de nedenfor under nr. 3 og 4 anførte ændringsforslag vedrørende lovforslagets § 4, stk. 2, litra c og d, idet mindretallet finder, at det ved gennemførelse af en ny radiolov er væsentligt at imødekomme de fra mangfoldige sider fremkomne ønsker om en rimelig fordeling af mandaterne i radiorådet efter kulturelle og politiske synspunkter. Det er mindretallets opfattelse, *at* de politiske partiers repræsentation i radiorådet fuldt ud vil være tilgodeset ved, at hvert af de i finansudvalget repræsenterede partier udpeger et medlem, *at* de politiske partiers repræsentanter ikke bør overstige dette antal, samt *at* der bør reserveres mindst 10 medlemmer i rådet som repræsentation for lyttere og fjernseere.

Vedrørende radiorådets forretningsorden henviser udvalget til, at undervisningsministeren over for udvalget har udtalt, at radiorådets forretningsorden i store træk må formes efter de i den hidtidige forretningsorden af 30. september 1950 indeholdte bestemmelser med fornøden hensyntagen til de i lovforslaget indeholdte ændrede regler.

Udvalget ønsker i denne forbindelse at pege på, at det ville være ønskeligt, om der i en vis udstrækning kunne indføres offentlighed i radiorådets forhandlinger, idet man naturligvis erkender, at en række forhold ikke kan afgøres for åbne døre. Udvalget ønsker også at påpege den betydning, det har, at der består en nær kontakt mellem radioens ledelse og medarbejdere.

Udvalget har under sine drøftelser også behandlet forholdet mellem radio og fjernsyn og finder, at den hurtige vækst i antallet af fjernseere og fjernsynets næsten eksplosive udvikling vil gøre det påkrævet i løbet af de nærmeste år, formentlig i forbindelse med fjernsynets indflytning i den nye fjernsynsbygning i Gladsakse, at tage hele radioordningen op til en gennemgribende revision og eventuelt gennemføre en adskillelse af radio og fjernsyn. Udvalget henstiller, at en sådan revision forberedes grundigt gennem et undersøgelsesarbejde, der omfatter såvel det indbyrdes forhold mellem radio og fjernsyn som kompetenceforholdet mellem radioråd og radio- og fjernsynsmedarbejdere. Et sådant udvalg bør ud over repræsentationen for folketinget bestå af repræsentanter for undervisningsministeriet, radio og fjernsyn, lyttere og fjernseere og for kulturlivet i det hele taget.

Det ovennævnte *mindretal* finder det magtpåliggende, at adskillelsen mellem radio og fjernsyn finder sted snarest muligt.

Undervisningsministeren har stillet de nedenfor under nr. 5-7 anførte ændringsforslag, hvortil bemærkes:

Ad ændringsforslag nr. 5 til § 6. Det er fundet rimeligt, at loven bemyndiger radiorådet til at nedsætte de udvalg, som rådet finder nødvendige. Ændringsforslaget er tiltrådt af det ovennævnte flertal.

Ad ændringsforslag nr. 6 til § 7. Ændringen er en følge af ændringen i § 6, og det er ligeledes tiltrådt af flertallet.

Ad ændringsforslag nr. 7 til § 14. Da folketingets valg af de 10 radiorådsmedlemmer, der skal repræsentere lyttere og fjernseere, forudsætter indstillinger fra lytter- og fjernseerorganisationer, vil folketinget næppe kunne foretage sit valg før i det folketingsår, der indledes oktober 1959. Det foreslås derfor, at det nye radioråds funktionsperiode begynder 1. november 1959 og løber indtil 31. marts 1963, således at funktionsperioden udløber samtidig med et finansår som under den gældende lov. For efterfølgende radioråd vil funktionsperioden blive 4 år som anført i § 4, stk. 7. Ændringsforslaget er tiltrådt af hele udvalget.

Ud over de foran omtalte ændringsforslag nr. 3 og 4 til lovforslagets § 4 stiller udvalgets førnævnte *mindretal* ændringsforslagene nr. 1 og 2 til lovforslagets §§ 1 og 2, idet mindretallet er af den opfattelse, at der ikke er nogen rimelig begrundelse for at opretholde den hidtil forudsatte og nu i lovfor-

slagets § 1 fastslåede monopolstilling for Danmarks radio; mindretallet understreger i denne forbindelse, at det under udvalgsarbejdet er oplyst, at der foreligger teknisk mulighed for yderligere radioudsendelser på FM-båndet, der ikke griber forstyrrende ind i modtageforholdene.

Herefter indstiller udvalgets *flertal* (socialdemokratiets, det radikale venstres og Danmarks retsforbunds medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de nedenfor under nr. 5, 6 og 7 anførte ændringer, der er foreslået af undervisningsministeren.

Udvalgets *mindretal* (venstres og det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de nedenfor under nr. 1-4 af mindretallet og under nr. 7 af undervisningsministeren foreslåede ændringer.

Ændringsforslag.

Af et *mindretal* (Hanne Budtz, Marius Buhl, Damsgaard, Erik Eriksen, Hartling, Harald Nielsen, Poul Sørensen og H. C. Toft):

Til § 1.

1) Paragraffen affattes således:

„§ 1.

Danmarks radio er en selvstændig offentlig institution, der varetager statens radiospredning omfattende såvel radiofoni som fjernsyn."

Til § 2.

2) Som nyt stk. 2 indføjes:

„*Stk. 2.* Efter aftale med undervisningsministeren kan ministeren for offentlige arbejder på vilkår, som af ham fastsættes, give tilladelse til eller eneretsbevilling for oprettelse og drift af radiofoni- og fjernsynsstationer."

Til § 4.

3) I stk. 2 udgår litra c og d, og der indsættes i stedet:

„c. Et antal medlemmer, hvoraf de i finansudvalget repræsenterede partier hvert udpeger 1 medlem, og hvoraf folketinget udpeger 10 medlemmer som repræsentanter for lyttere og fjernseere, jfr. stk. 3. De sidstnævnte 10 medlemmer må ikke have sæde i folketinget."

4) I stk. 3, sidste linje, efter ordet „radiorådsmedlemmer" tilføjes: „, der repræsenterer lyttere og fjernseere".

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (K. B. Andersen, Nina Andersen, Niels Andersen, Chr. Christiansen, Hjortnæs, Hougaard, Per Hækkerup, Helge Larsen og Lars M. Olsen):

Til § 6.

5) Paragraffen affattes således:

„Radiorådet nedsætter de nødvendige udvalg. De nærmere regler om disse udvalgs sammensætning og kompetence fastsættes i radiorådets forretningsorden."

Til § 7.

6) Paragraffen affattes således:

„Rådets medlemmer lønnes med honorarer, hvis størrelse fastsættes af undervisningsministeren. For deltagelse i råds- og udvalgsmøder ydes der sædvanlige diæter. Udgifter ved nødvendige rejser dækkes efter regning."

Af *undervisningsministeren*, tiltrådt af *udvalget:*

Til § 14.

7) Stk. 2 affattes således:

„*Stk. 2.* De i nærværende lov indeholdte bestemmelser om nedsættelse af radioråd finder første gang anvendelse for perioden 1. november 1959 til 31. marts 1963."

K. B. Andersen. **Nina Andersen.** **Niels Andersen,** næstformand. **Hanne Budtz.**

Marius Buhl. **Chr. Christiansen.** **Damsgaard.** **Erik Eriksen.** **Hartling.**

Hjortnæs. **Hougaard.** **Per Hækkerup,** formand. **Helge Larsen.** **Harald Nielsen.**

Lars M. Olsen. **Poul Sørensen.** **H. C. Toft.**